Postadres
Gemeente Nijmegen
BM50
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 024 329 90 30
nijmegen.nl

Contactpersoon
G.E. van der Woude
g.van.der.woude@nijmegen.nl

Gemeenteraden
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum 3 juni 2022
Betreft Advies Regioagendacommissie op basis van regionale consultatiebijeenkomst 2 juni 2022

Beste raadsleden van de regio Arnhem-Nijmegen en delegatieleden van de Regionale Agendacommissie,

U heeft gisteravond de regionale bijeenkomst bijgewoond. Bij deze dank voor uw brede deelname, uw betrokkenheid en inbreng bij die bijeenkomst. Verlengd lokaal bestuur en uw rol en positie als raadsleden is soms weerbarstig, maar het goede gesprek met uw collega-raadsleden draagt in ieder geval bij aan een begrip- of betekenisvolle invulling van uw rol. Het was tenslotte de eerste keer dat u op deze wijze met elkaar die verbinding vooraf zocht.

Het doel van de bijeenkomst was de mogelijke afstemming van concept-moties en amendementen behorende bij de vaststelling van de Raden van de zienswijze op de jaarstukken van de Groene Metropoolregio (hierna: GMR). Formeel gezien bepaalt u altijd of u zelf daadwerkelijk in uw eigen Raad moties of amendementen indient. U handelt immers als raadslid ‘zonder last of ruggespraak’. Mocht u dit echter van plan zijn dan kunt u deze informatie gebruiken bij uw afwegingen welke motie en amendement u indient en welke precieze vorm die heeft. Daarbij geldt het uitgangspunt, als sprake is van weinig, of veel verschillende moties en amendementen, het gewicht daarvan voor het Algemeen bestuur zal afnemen.

Voor wat betreft de discussie over de amendementen heeft uw collega raadslid uit Renkum, de heer Oswald Velthuizen (tevens lid van de regionale agendacommissie) aangegeven dat hij wel voortrekker wilde spelen om u hierover te adviseren. Zijn advies maakt integraal onderdeel uit van dit memo.

Omdat u zich op korte termijn moet kunnen beraden en wellicht uw collega-raadsleden wil informeren, is dit memo opgesteld.

Wij wensen u veel wijsheid toe bij uw afweging!

Met vriendelijke groet,

George van der Woude
Secretaris Regioagendacommissie Groene Metropoolregio

06 – 46383328
g.van.der.woude@nijmegen.nl

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

https://www.groenemetropoolregio.nl/agenda/

BIJLAGE ADVIES

Welke moties en amendementen liggen voor?
Er is sprake van een tweedeling. Enerzijds moties en anderzijds amendementen.

1. **Concept-Moties over de kalender van de regio en de positie van de Raden.**
   In het schriftelijke overzicht dat u gisteren ontving zaten twee van die drie moties, bijgaand treft u nog een derde aan van de gemeente Lingewaard. Er is op dit moment dus sprake van een drietal moties die allen en alléén betrekking hebben op de kalender van de regio. Met kalender wordt bedoeld het spoorboekje wanneer het dagelijks bestuur stukken openbaart voor het Algemeen bestuur en meestal ook de Raden, de timing wanneer de Regio-agendacommissie daarover adviseert aan het algemeen bestuur, maar óók de plek, gelegenheid en voldoende tijd die de afzonderlijke Raden wordt geboden om hun bestuurders vóóraf hun bespiegelingen mee te geven voordat die in het algemeen bestuur het standpunt van hun gemeenten uitdragen. Dat laatste, de positie van de Raden, is nu nog niet goed geborgd. Vanuit het regiobureau werd dit al onderkend en verbeteringen zijn aangekondigd voor 2023 ev. Dit in samenspraak met de secretaris van de Regio-agendacommissie.

   Advies: Er is breed draagvlak dat de rol, positie van de Raden geborgd moet worden in de kalender. Voorts dat, alhoewel het regiobureau hierin verbeteringen heeft aangekondigd een breed gesteunde regionale motie die daartoe oproept, de urgentie hiervan benadrukt. De kern van de motie heeft dan ook precies die positie van de Raden op het oog. Meer tijd en gelegenheid voor de Raden een dialoog aan te gaan met hun eigen bestuurder die zitting heeft in het algemeen bestuur over de agendaonderwerpen van het Algemeen bestuur, vóórdat de vergadering van het Algemeen bestuur vergadert.
   De hoeveelheid tijd die hiervoor benodigd is zal op bepaalde onderwerpen tot een spanning leiden met wat en vooral wanneer door externe partners wordt gevraagd, bijvoorbeeld het feit dat de regio kleur moet bekennen in november als vanuit de regio onderhandeld wordt met het Rijk over de verdeling van financiële rijksmiddelen over de regio's. De Raden kennen verder allemaal hun eigen raadscycli met hun eigen tijdspad. Daarom is nog niet op voorhand aan te geven hoeveel tijd in de regel benodigd is om de Raden in positie te brengen. Bijvoorbeeld één week tussen het advies van de regionale agendacommissie en de vergadering van het Algemeen bestuur zal niet volstaan, maar standaard 6 weken voert wellicht ook weer te ver. Om die reden adviseren wij u geen harde termijnen op te nemen, maar wel de intentie om de

kalender zodanig in te richten dat recht wordt gedaan aan de positie van de Raden. Vanzelfsprekend wordt dit daarna uitgewerkt en zal de Regioagendacommissie een advies daarover afgeven.

De voorbeeldmoties:
Er zijn nu drie voorbeeldmoties van respectievelijk Renkum, Wijchen en Lingewaard. Allen beogen in de kern en tekst hetzelfde. Hier en daar is sprake van kleine nuanceringen, maar die zijn van ondergeschikt belang. Soms is dat een kwestie van smaak, soms van uw overtuiging. Omdat de kern hetzelfde is, heeft u een keus en vloeit er geen bloed uit voort welke motie of motivering u kiest als u zo'n motie zelf indient. Voorts kunt u die zelf nog voor u Raad zelf inkleuren. Als de kern maar ongewijzigd blijft.

2. <u>De amendementen over de duur van vaststelling van de Regionale Agenda</u>

Tijdens de vergadering lagen vier amendementen voor over de duur van vaststelling van Regionale agenda. Er is sinds gisteren zelfs sprake van een 5e amendement, van Lingewaard welke gisteren niet bij uw stukken zat, die treft u nu wel aan in de geactualiseerde bijlage van het overzicht van concept-moties en amendementen.

Het voorstel vanuit het Dagelijks bestuur is de regionale agenda vast te stellen voor de duur van 2023 – 2025, dus drie jaar. De concept-amendementen beogen allen een interventie op die voorgestelde drie jaar. In de kern zijn dit de smaken die gisteravond zijn besproken:

a) Concept-amendement Overbetuwe: vaststelling van de regionale agenda voor vijf jaar.
b) Concept-amendement Renkum: vaststelling van de regionale agenda voor één jaar, vervolgens 3 jaar.
c) Concept-amendement Berg & Dal: vaststelling van de regionale agenda voor één jaar, vervolgens 4 jaar, maar niet in eerste jaar na verkiezingen.
d) Concept-amendement Wijchen: vaststelling van de regionale agenda voor twee jaar, de duur daarna nader te bepalen.
e) Concept-amendement Lingewaard: vaststelling van de regionale agenda tot 1 juli 2024, vervolgens intentie tot 2027, maar kan wijzigen.

<u>Mentimeter amendementen</u>

Dit is de weergave van de beelden gisteravond over de amendementen. Dat is het beeld van de aanwezigen, niet persé een weerspiegeling van het beeld of in te nemen standpunten van de gemeenten.

<u>Analyse:</u>

– Nagenoeg alle aanwezigen zijn van mening dat het voorstel van een driejarige vaststelling van de agenda gewijzigd dient te worden in ofwel één jaar of twee jaar. Zes aanwezigen zijn een andere mening toegedaan, het kan zijn dat zij nog geen standpunt hebben, of dat ze menen dat het huidige voorstel van drie jaar gevolgd kan worden.

- Het merendeel van de aanwezigen is voorstander van de tweejarige vaststelling van de regionale agenda in plaats van de voorgestelde 3 jaar.
- Dit betekent dat diegenen die voor een éénjarige vaststelling gingen, of diegenen die hun standpunt nog niet hebben bepaald, zich moeten beraden of zij op basis van wat gisteren is toegelicht, het standpunt van het merendeel volgen of hun eigen lijn kiezen. Dat is overigens hun goed recht, zij het dat het de zeggingskracht van de andere standpunten kan verzwakken, maar dat mag op zich geen doorslaggevend argument zijn om niet uw eigen standpunt te volgen.
- Tussen de amendementen die een tweejarige vaststelling op het oog hebben zitten verschillen. Die zitten in de motivering en de doorkijk na die twee jaar.
    - Voor wat betreft de motivering geldt dat het gebrek aan kennis bij nieuwe raadsleden bij alle concepten er in staat. Dit verbindt u. Dit argument wordt overigens ook benut bij de concepten voor een éénjarige vaststelling. Wijchen benoemt óók of daarnaast als extra argument expliciet de Wijzigingswet Gemeenschappelijke regelingen die per 1 juli in werking treedt en binnen 2 jaar dient te leiden tot een mogelijke wijziging van onze gemeenschappelijke regeling.
    - Vervolgens zijn de verschillen aanwezig bij de doorkijk ná de eerste twee jaar. Daarbij brengt u veel verschillen aan, bijvoorbeeld: na die twee jaar een periode van vaststelling van de regionale agenda van 3 of 4 jaar, of heel scherp zelfs met data zoals Lingewaard voorstelt, tot en met u laat het even in het midden en u bepaalt dat te zijner tijd. Omdat dit niet de weg mag zitten aan de kern van uw zienswijze heeft Renkum – Oswald Velthuizen een concept-amendement opgesteld die aan alle verschillende standpunten recht doet. Dit doordat vanuit de kaderstellende rol van de Raden wordt gestuurd op intentie om na de afloop van de tweejarige vaststelling van de regionale agenda een langere termijn af te spreken. Daarbij maakt het vooralsnog niet uit of dat drie of vier jaar zal zijn, mits die vaststelling niet vlak voor de verkiezingen of in het eerste jaar na de verkiezingen plaatsvindt. Hiervoor moet te zijner tijd een voorstel komen.

<u>Advies</u>

1. Concept-moties kalender regio: het maakt niet uit welke motie u kiest uit de aangereikte concepten, of er een zelf maakt. Voor het gewicht van de motie is het advies de kern daarvan te steunen en dus iets in de volgende geest te vermelden: méér tijd en gelegenheid voor Raden om het gesprek aan te gaan met hun bestuurder / afgevaardigde in het Algemeen bestuur, vóórdat de vergadering van het algemeen bestuur plaatsvindt.
2. Concept-amendementen: Hiervoor geldt dat de meerderheid van de aanwezigen voor een tweejarige vaststelling is. De voorstanders van een eenjarige vaststelling of diegenen die hun standpunt nog niet hebben bepaald besluiten autonoom of zij dit volgen.

   Voor wat betreft de motivering is het advies daarbij in ieder geval de grootste gemene deler te volgen, namelijk de kennis die nieuwe raadsleden nog moeten opdoen over de inhoud en reikwijdte van de regionale agenda. Optioneel bepaalt u zelf of u de extra motivering van Wijchen nog volgt over de gevolgen van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

   Voor wat betreft de doorkijk over de vaststelling van de regionale agenda ná die periode van twee jaar is het advies hier nog niet een te scherpe formulering na te streven. De tijd ontbreekt u ook om daar in gezamenlijkheid de puntjes voor op de ‘i’ te zetten. Het advies is kaderstellend uw intentie uit te spreken met een bepaalde scherpte door die periode te zijner tijd vast te stellen, maar niet vlak voor de verkiezingen of in het eerste jaar na de verkiezingen. Een voorbeeld daarvan treft u aan in het geactualiseerd concept-amendement van uw collega-raadslid Oswald Velthuizen. Aldus kan dit te zijner tijd dit nog bepaald worden. Het gevoelen van de regioraadsleden dat een zekere bestendigheid van de bedrijfsvoering en langere termijnperspectief van de werknemers van het Regiobureau en de vervulling van de opgaves legitiem is, is tenslotte in zowel de Regioagendacommissie als gisteravond goed voor het voetlicht gekomen. Uw intentie bevestigt dat, zonder dat dat nu al heel concreet hoeft te zijn.

Tot slot nieuw concept-amendement Renkum

Gisteravond is ook zijdelings gesproken over de conceptbegroting van de Groene Metropoolregio. Voor uw collega-raadslid Oswald Velthuizen – Renkum is dit de aanleiding om het 'concept-amendement Wijzigen bestemming overschot jaarrekening 2021 van de Groene Metropoolregio' onder uw aandacht te brengen. Hij overweegt / is van zins dit in te brengen in zijn Raad bij de zienswijzen op de jaarstukken. Zie bijlage.
In de kern: *Het overschot op de jaarrekening 2021 als volgt te bestemmen €108.012 in een algemene reserve te storten en €223.00 in te zetten om de extra kosten op de Regionale Energie strategie (RES) 2.0 op te vangen zodat deze rekening voor 2022 niet bij de gemeente komt te liggen maar met eigen middelen van de Groene Metropool Regio wordt opgevangen.*

Indien u vragen heeft kunt u zich tot hem wenden. oswaldv@kpnmail.nl